

Достъп до обществена информация в Комисията за защита на потребителите през 2025 г.

Достъпът до информация дава възможност на гражданите, бизнеса, медиите и неправителствените организации, от една страна да си съставят собствено мнение за дейността на администрацията, от друга – да бъдат неин коректив.

Всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. В Република България чужденците и лицата без гражданство, както и всички юридически лица се ползват със същото право.

В изпълнение на задълженията си по чл. 15а от Закона за достъп до обществена информация, Комисията за защита на потребителите (КЗП) е публикувала на интернет страницата си изискуемата през 2025 г. информация съгласно чл. 15 от ЗДОИ. С цел осигуряване на прозрачност в дейността на администрацията и за максимално улесняване на достъпа до обществена информация, на сайта на КЗП се съдържа информация за правомощията на комисията, данни за организацията, функциите и отговорностите на администрацията, списък на издадените актове в изпълнение на предоставените с нормативните актове правомощия, достъп до публичните регистри, поддържани от КЗП, наименованието, адреса, телефона и работното време на звеното в КЗП, което отговаря за приемането на заявленията за предоставяне на достъп до информация и друга полезна информация.

ЗДОИ дава право на избор на заявителя за достъп до обществена информация да избере формата, под която иска да получи информацията и КЗП предоставя информацията в предпочетената форма.

Заплащането от гражданите на разходите за ДДОИ в КЗП се извършва в брой, на място, за което се издава платежен документ. Когато предоставянето на информацията е възложено на определено териториално звено и получаването ще се извърши по местожителството на заявителя, заплащането става срещу разписка на мястото на предаване на информацията. Приемат се и банкови плащания, но обикновено размерът на дължимата сума за предоставяне е незначителен спрямо таксите за банкови преводи. Осигурена е възможност и за заплащане чрез ПОС терминал, разположен в сградата на КЗП в гр. София. При предоставяне на достъп до информация по електронен път, достъпът е безплатен.

Правилното прилагане на ЗДОИ от администрациите е създаване на култура на откритост, ориентирана към свободен достъп на информация за гражданите. Изключителна роля за качествено осигуряване на ДДОИ и усъвършенстване на механизмите за предоставянето му играе административният капацитет.

В Комисията за защита на потребителите организирането на достъпа на гражданите до обществена информация в съответствие със законовите им права е възложено на Дирекция "Правни дейности, административно обслужване и човешки ресурси", съгласно Устройствения правилник на комисията.

През 2025 г. в КЗП са подадени общо 52 (петдесет и две) заявления за достъп до обществена информация.

От постъпилите заявления 46 (четиридесет и шест) са подадени от български граждани, 3 (три) от журналисти и 3 (три) от търговци.

По начина на поискване, 14 (четиринадесет) от заявленията за достъп до обществена информация в КЗП са постъпили като писмени заявления, 29 (двадесет и девет) заявления са постъпили по електронен път и 9 (девет) – чрез Платформата за достъп до обществена информация. Има подадени и удовлетворени и устни заявления, но е невъзможно тяхното отчитане, а и дори да се направи такова, то няма да е обективно и вярно. Информация се предоставя ежедневно – по телефон или в пряк контакт с потребителите от всеки служител на КЗП. КЗП има открит денонощен телефон, а в гр. София – и приемна за потребителите. Имайки предвид факта, че КЗП разполага със звена в 28 града и всеки служител е в ежедневен контакт с потребители, това неминуемо води до реално предоставяне на обществена информация. Нереалистично е обаче да се очаква, че всяко едно предоставяне на устна справка например, направено въз основа на устно запитване, ще бъде отчетено. И до момента голяма част от администрациите не водят отчет за тях.

При търсенето на информация през 2025 г. най-голям брой са постъпилите заявления, свързани с контролната дейност на КЗП – 46 (четиридесет и шест). За отчетност на институцията е постъпило 1 (едно) заявление и 3 (три) за изразходване на публични средства.

За периода 2 (две) заявления са оставени без разглеждане, тъй като заявителите са искали предоставянето на лични данни. В 5 (пет) случая до заявителите са изпратени уведомления за липса на исканата обществена информация. По 42 (четиридесет и две) заявления е предоставен пълен достъп до обществена информация, а по 1 (едно) – частичен. Едно заявление е препратено на друг орган и по едно заявление достъпът е отказан, тъй като информацията засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, като не е доказан надделяващ обществен интерес.

По 38 (тридесет и осем) заявления за ДООИ информацията е предоставена в 14 дневен срок, а в 10 (десет) случая – след удължаването му, тъй като е било необходимо допълнително време за нейната подготовка.

През 2025 г. в КЗП не са постъпвали заявления за повторно използване на информация от общественния сектор.

През 2025 г. е обжалвана една заповед за отказ за предоставяне на обществена информация.

През отчетната година няма регистрирани нарушения и наложени наказания на длъжностни лица по ЗДОИ.

В изпълнение на изискванията на чл. 15а, ал. 3 от ЗДОИ на сайта на КЗП е обявен актуализиран списък на категориите информация, подлежаща на публикуване в интернет за сферата на дейност на съответната администрация, както и форматите, в които е достъпна.

Съгласно чл. 15б и чл. 15г от Закона за достъп до обществена информация, поддържаният от КЗП Регистър на опасните стоки е публикуван в отворен формат в интернет на Портала за отворени данни на Република България на следния адрес: <https://opendata.government.bg>.

Данните фигурират под № 149 в Списъка с набори от данни по приоритетни области, които да се публикуват в отворен формат на Портала за отворени данни, представляващ Приложение към т. 1 и 2 на Решение № 214 от 25 март 2016 година на Министерския съвет за приемане на Списък с набори от данни по приоритетни области, които да се публикуват в отворен формат.